

Vital voor Gewichtsmanagement

1. Introductie

Levensstijl is van invloed op allerlei gezondheidsrisico's. De aandacht voor levensstijl neemt in toenemende mate toe doordat veranderingen in eet- en leefgewoontes een diversiteit aan medische en sociale problematiek veroorzaken. Overgewicht en obesitas nemen wereldwijd epidemische vormen aan. Overheden en gezondheidszorg zien het als een uitdaging om dit snelgroeiende probleem aan te pakken. Een structurele, goed gestructureerde en goed geïmplementeerde zorgaanpak is hiervoor noodzakelijk. Met Vital voor Gewichtsmanagement levert VitalHealth Software hiervoor een handvat en geeft zo een impuls aan het bestrijden van een maatschappelijk probleem.

Overgewicht en Obesitas

Obesitas wordt gedefinieerd als een overmatige energieopslag in de vorm van vet met een negatief effect op de gezondheid en levensverwachting. Drempelwaarden voor overgewicht en obesitas worden gebaseerd op de Body Mass Index (BMI). Deze index is gedefinieerd als het lichaamsgewicht (in kilogrammen) gedeeld door het kwadraat van de lichaamslengte (in meters). Volgens de WHO-definitie is er bij volwassenen sprake van obesitas bij een BMI van 30 kg/m² of meer. Een BMI tussen 25 en 30 wordt aange-merkt als overgewicht. In Vital voor Gewichtsmanagement worden overgewicht en obesitas gedefinieerd in overeenstemming met deze definitie.

Epidemiologie

De prevalentie van obesitas en overgewicht neemt wereldwijd gestaag toe. In Nederland heeft in de leeftijdsklasse van 20-59 jaar

ongeveer 45% van de mannen en 35% van de vrouwen overgewicht of obesitas. Naar schatting heeft 10% van de volwassenen obesitas en 1,5% van de volwassenen morbide obesitas (BMI > 35 kg/m²). Het aantal mensen met obesitas zal stijgen naar 15% tot 20% in 2015. Deze toename is vergelijkbaar met die in andere Europese landen, maar minder hoog dan bijvoorbeeld in het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. De meest dramatische stijging in prevalentie wordt gezien in de Verenigde Staten. De prevalentie in Oost- en Centraal-Europese landen komt hoger te liggen dan in West-Europa. In de diverse Europese steden is momenteel al sprake van obesitas bij 15% tot 30% van de volwassenen. Wereldwijd hebben meer dan een miljard mensen overgewicht en zijn 300 miljoen mensen obees.

Oorzaak en gevolg

De absolute oorzaak van overgewicht is niet altijd duidelijk aan te geven. Overgewicht en

obesitas zijn veelal het gevolg van een combinatie van factoren waarbij genetische aanleg, leefstijl, maar ook fysieke, sociaal-economische omgevingsfactoren een rol spelen. Prospectieve studies hebben uitgewezen dat er een causaal verband bestaat tussen overgewicht en (co) morbiditeit. Hierdoor zullen mensen met overgewicht meer frequent de huisarts bezoeken. Veelal gaat overgewicht gepaard met insulineresistentie. Deze resistentie kan een complex van aandoeningen veroorzaken, wat het metabool syndroom genoemd wordt. Dit syndroom bestaat uit de volgende somatische aandoeningen: hypertensie, insulineresistentie, dislipidemie en obesitas. Naast deze aandoeningen gaat overgewicht eveneens veelal gepaard met psychische aandoeningen zoals angst- en stemmingsstoornissen.

Ultieme uitdaging

De oplossing voor het probleem overgewicht lijkt eenvoudig: evenwicht tussen de hoeveelheid ingenomen energie en de hoeveelheid verbruikte energie. Schitterend in theorie, maar totaal onbruikbaar in de praktijk. De samenleving is obesogeen geworden, verleiding heeft een centrale en dominante rol ingenomen. Hedonistische leefgewoonten nemen steeds meer toe.

Daarnaast moeten hulpverleners laveren tussen enerzijds de vrijheid van de patiënt om eigen keuzes te maken en anderzijds de bescherming van mensen die dat wellicht zelf niet kunnen. Deze uitdaging vraagt om een consult-op-maat. 'One size fits all' gaat hier zeker niet op!

Interventie mogelijkheden

Een gestructureerde manier van consulteren en motiveren heeft grote successen getoond bij bijvoorbeeld de ondersteuning bij stoppen met roken. Het gestructureerd coachen van personen gedurende een bepaalde periode bij een leefstijlverandering wordt de minimale interventie strategie genoemd; hierdoor kunnen intensieve, ingrijpende of zelfs invasieve interventies uitgesteld of voorkomen worden. Veel wetenschappelijk bewijs wijst erop dat - afhankelijk van de mate van overgewicht en de aanwezigheid van comorbiditeit - een aanpak die gericht is op gedragsverandering effectief is. Het doel hiervan is (herstel van de) balans tussen het dagelijks voedingspatroon en de dagelijkse lichamelijke activiteit te bereiken. In uitzonderlijke situaties kan dit ondersteund worden met farmacologische of chirurgische interventie. Vital voor Gewichtmanagement ondersteunt bij het maken van het meest effectieve persoonsgebonden behandelplan.

2. VitalHealth Software

Ontstaan

VitalHealth Software is ontstaan uit de samenwerking van haar aandeelhouders Mayo Clinic (USA) en de Noaber Foundation (NL). Mayo Clinic, een topklinisch instituut in de Verenigde Staten, voorziet VitalHealth van de medische kennis en gebruikt de door VitalHealth ontwikkelde software. De Noaber Foundation is een Nederlandse stichting die zich door sociaal ondernemerschap onder meer richt op het ondersteunen van vernieuwingen in de gezondheidszorg met ICT. De oprichters van VitalHealth zijn gedreven door de wens om de gezondheid van mensen wereldwijd te verbeteren, maar gaan er ook van uit dat grootschalige toepassing van innovatieve oplossingen het beste kan worden bereikt met ondernemerschap gebaseerd op bewezen ervaring en solide business modellen. Daarom opereert VitalHealth als een 'gewone' commerciële onderneming die echter tevens expliciete sociale doelen nastreeft en daar een deel van haar middelen voor vrijmaakt.

Missie

De missie van VitalHealth is om een bijdrage te leveren aan de gezondheid van mensen door

middel van innovatieve ICT-oplossingen. VitalHealth wil met flexibele softwareoplossingen die gebaseerd zijn op algemeen geaccepteerde protocollen, disease management maximaal ondersteunen en bestaande systemen verrijken. Zij richt zich daarbij allereerst op de behandeling van chronische aandoeningen zoals Diabetes Mellitus en COPD, omdat een groot en toenemend aantal mensen hieraan lijdt. Daarnaast maakt zij toepassingen voor leefstijlinterventies, zoals stoppen met roken en gewichtsmanagement.

VitalHealth Platform

De huidige ICT-systemen zijn overwegend star en vooral ontwikkeld voor administratieve ondersteuning. VitalHealth is de eerste softwareonderneming die een webbased softwareplatform heeft ontwikkeld dat generiek en flexibel genoeg is om alle uitdagingen binnen de gezondheidszorg aan te gaan.

De architectuur van het VitalHealth platform is modulair van opzet, wat betekent dat individuele onderdelen van het platform onafhankelijk van andere onderdelen vernieuwd, verbeterd of vervangen kunnen worden, zonder daarbij de samenhang van het platform te verstoren.

Health Management

Health Management richt zich op het voorkomen, vroegtijdig opsporen en pro-actief behandelen van chronische aandoeningen. Het doel van health management is de kwaliteit van leven te verbeteren en kosteneffectieve zorg te bieden. Aan de ene kant speelt hierbij het bevorderen van een gezonde leefstijl een rol in preventie en aan de andere kant is curatieve zorg gebaseerd op klinische richtlijnen en protocollen die bewezen hebben effectief te zijn van belang. Vaak moeten door een diversiteit aan symptomen en klachten meerdere zorgverleners bij een behandeling worden betrokken. Daarnaast kan de patiënt door zelfmanagement een actievere rol in de beheersing van zijn gezondheid krijgen. Belangrijk bij het leveren van kosteneffectieve en kwalitatief hoogwaardige health management is dat ICT-oplossingen ondersteunend zijn bij de protocolgebaseerde werkprocessen en de multidisciplinaire samenwerking. Complicerende factoren hierbij zijn dat veel chronische patiënten aan meerdere aandoeningen tegelijk lijden en dat organisaties en behandelwijzen continu in ontwikkeling zijn. Hierdoor moet software voor health management breed toepasbaar en flexibel zijn.

Multidisease Management

In de klassieke oudheid werd een mens veelal holistisch benaderd. De huidige gezondheidszorg is gesegmenteerd. Toename aan kennis en technieken leidde ertoe dat artsen zich gingen specialiseren. Het ultieme gevolg is de huidige specialisatie en fragmentatie. Patiënten komen veelal bij een specialist voor een klein deel van de aanwezige aandoeningen en worden voor iedere aandoening afzonderlijk behandeld. Enerzijds is dat noodzakelijk omdat voor veel aandoeningen specialistische kennis noodzakelijk is. Anderzijds is de behandeling van chronische aandoeningen op dit moment veelal gedefinieerd aan de hand van protocollen die specifiek zijn voor één aandoening. VitalHealth bekijkt health management echter vanuit het gegeven dat bij patiënten met een chronische aandoening vrijwel altijd sprake is van comorbiditeit. Dit vraagt om een multidisease management aanpak. VitalHealth wil de protocollen voor de behandeling en begeleiding van de verschillende aandoeningen integreren. Concreet betekent dit dat data-invoer eenmalig geschiedt, dubbele proceselementen geëlimineerd kunnen worden en een holistisch curatief behandelplan mogelijk is.

3. Succesvol gewichtsmanagement

VitalHealth Software richt zich als softwareleverancier op het ontwikkelen van Keten Informatie Systemen voor chronische aandoeningen en leefstijlinterventie programma's. Cruciaal voor een succesvolle implementatie van de laatste evidence based richtlijnen is dat alle relevante partners in de zorgketen werken met dezelfde methode en gebruik kunnen maken van bestaande relevante data.

Effectieve ondersteuning door de huisarts

Het koppelen van preventie en zorg staat sinds 2007 hoog op de politieke agenda. Overheidsbeleid is erop gericht dat huisartsen steeds meer aan preventie van onder meer overgewicht en obesitas doen. Huisartsen zien patiënten regelmatig en kunnen hierdoor continuïteit van zorg bieden. Daarnaast liggen veel overgewichtgerelateerde aandoeningen in het aandachtsgebied van de huisarts. Huisartsen missen op dit moment echter veelal een effectieve ondersteuning voor interventie. Gebaseerd op de succesvolle ervaringen met de minimale interventiestrategie bij het stoppen met roken heeft VitalHealth ook een softwaretoepassing voor gewichtsmanagement ontwikkeld: Vital voor Gewichtsmanagement. Daarnaast zijn recent de eerste resultaten uit een studie van de Wageningse Universiteit gepubliceerd. ("Minimale interventie strategie voor volwassenen met overgewicht

en obesitas") Hieruit blijkt dat de minimale interventiestrategie een effectieve methode voor gewichtsmanagement is.

Gestructureerd diagnostisch proces

Veel factoren hebben invloed op het gewicht. Overgewicht en obesitas kunnen hierdoor niet zondermeer geassocieerd worden als een resultante van teveel eten en te weinig bewegen. Er kan sprake zijn van een onderliggend probleem, variërend van endocrien tot psychisch. Wijzigingen in de leefstijl kan in deze situatie zelfs contraproductief werken. Vital voor Gewichtsmanagement leidt de gebruiker door een gestructureerd diagnostisch proces, waarbij eventuele onderliggende of bijkomende problematiek wordt belicht en waar mogelijk uitgesloten. Onderliggende of bijkomende problemen leiden tot een geïntegreerde diagnose en eventueel daarmee samenhangende maatregelen.

* *Minimale interventie strategie voor volwassenen met overgewicht en obesitas. Mei 2008.*

Door Wageningen Universiteit en Research centrum in samenwerking met de Nederlandse Hartstichting.

Intelligente beslisondersteuning

Aan het eind van het diagnostisch proces adviseert de software de gebruiker om de patiënt door te verwijzen naar specialistische zorg of op te nemen in een coachingsprogramma dat gebaseerd is op de minimale interventiestrategie. Effectief beleid tegen overgewicht is meestal gestoeld op een combinatie van maatregelen, die in samenhang moeten leiden tot het nagestreefde doel: een aanpassing in leefstijl waarbij energie inname en energieverbruik beter in evenwicht worden gebracht. Indien er echter tijdens het diagnostisch proces symptomen zijn van bijvoorbeeld diabetes, insuline resistentie, hoge bloeddruk of schildklierproblematiek, adviseert Vital voor Gewichtsmanagement de zorgverlener om de patiënt tevens te behandelen of te verwijzen voor deze onderliggende of bijkomende aandoeningen.

Persoonlijke ondersteuning

In het kader van de leefstijlinterventie maken een aantal vragenlijsten inzichtelijk wat het eet- en beweegpatroon van de persoon met overgewicht is. Deze informatie in combinatie met uitgevraagde motivaties, eerdere ervaringen en barrières wordt gebruikt bij het opstellen van het persoonlijk plan om gewichtsreductie of -stabilisatie te realiseren. Vital voor Gewichts-

management ondersteunt de gebruiker in de afwegingen rondom dieet, eetgewoonten en beweging. De software maakt inzichtelijk wat de (negatieve) invloed is van bepaalde eetgewoonten en de (positieve) invloed van bepaalde vormen van lichaamsbeweging. Indien in overleg met de cliënt of patiënt wordt vastgesteld dat de gewenste aanpassingen in de leefstijl niet op eigen kracht tot stand kunnen worden gebracht, kan de hulp van derden worden ingeroepen, zoals diëtist of fysiotherapeut. Omdat ook deze zorgverleners gebruik kunnen maken van Vital voor Gewichtsmanagement en de cliënt/patiënt zelf ook de eigen vorderingen bij kan houden, wordt een integrale en goed afgestemde aanpak bewerkstelligd.

Kritische succesfactoren

De resultaten van de studie in Wageningen wijzen erop dat de minimale interventiestrategie een succesvolle methode voor gewichtsmanagement is, mits aan de onderstaande factoren voldaan wordt.

1. Motivatie van de patiënt moet voortdurend gepeild worden en heeft invloed op de succesratio.
Vital voor Gewichtsmanagement helpt de motivatie vast te stellen en adviseert op basis van de bevindingen.
2. Coachingsprogramma moet patiëntspecifiek zijn.
Vital voor Gewichtsmanagement ondersteunt meerdere ondersteunings- en behandelingsmogelijkheden die passen binnen de geïntegreerde eerstelijns zorgverlening.
3. Ketsamenwerking is van vitaal belang.
Vital voor Gewichtsmanagement is – net als alle andere producten van VitalHealth – gericht op ketenoplossingen door ondersteuning van alle betrokken disciplines.
4. Interventie bestaat uit meerdere contactmomenten.
Vital voor Gewichtsmanagement ondersteunt flexibel het plannen van het aantal en type vervolgsconsulten.
5. Overgewicht moet behandeld worden voordat klachten persisteren.
Vital voor Gewichtsmanagement filtert de juiste doelgroep uit de populatie en stuurt aan op vroege interventie. Als klachten bestaan en persisteren volgt een advies op maat.
6. De behandeling moet zich richten op een gezonde leefstijl en niet enkel op gewichtsverlies.
Vital voor Gewichtsmanagement ondersteunt het definiëren van de juiste leefstijl waarbij gewichtsverlies een doel kan zijn.
7. De praktijkondersteuner van de huisarts moet het eerste aanspreekpunt van de patiënt zijn.
Vital voor Gewichtsmanagement is ontworpen en geoptimaliseerd vanuit het perspectief van de praktijkondersteuner. De huisarts houdt door middel van integratie met het HIS en een rolgebonden inlog in de applicatie volledig zicht op de ondersteuning en houdt de verantwoordelijkheid voor een eventuele behandeling of verwijzing.

4. Rijke functionaliteit

Patiënt centraal

Disease management heeft het meeste resultaat als de patiënt actief bij de behandeling wordt betrokken. Met Vital voor Gewichtsmanagement kan de huisarts de patiënt toegang geven tot eigen dossiergegevens in het patiënt zelfmanagement portaal. De patiënt neemt actief deel aan de eigen behandeling door gegevens over bijvoorbeeld het gewicht, eet- en leefpatroon, bloedglucose of bloeddruk vanuit huis toe te voegen aan het dossier. Ook individuele educatie behoort tot de mogelijkheden. Zelfmanagement

motiveert niet alleen de patiënt, maar brengt de patiënt ook beter voor de zorgverleners in beeld, want de thuis ingevoerde waarden worden door het systeem gecontroleerd en bij afwijkingen wordt de zorgverlener hiervan op de hoogte gesteld. De visie van VitalHealth Software op ketenzorg en zelfmanagement wordt door het onderstaande figuur tot uitdrukking gebracht: bij optimaal disease management speelt de patiënt een rol, die vergelijkbaar is met andere - traditionele - zorgverleners.

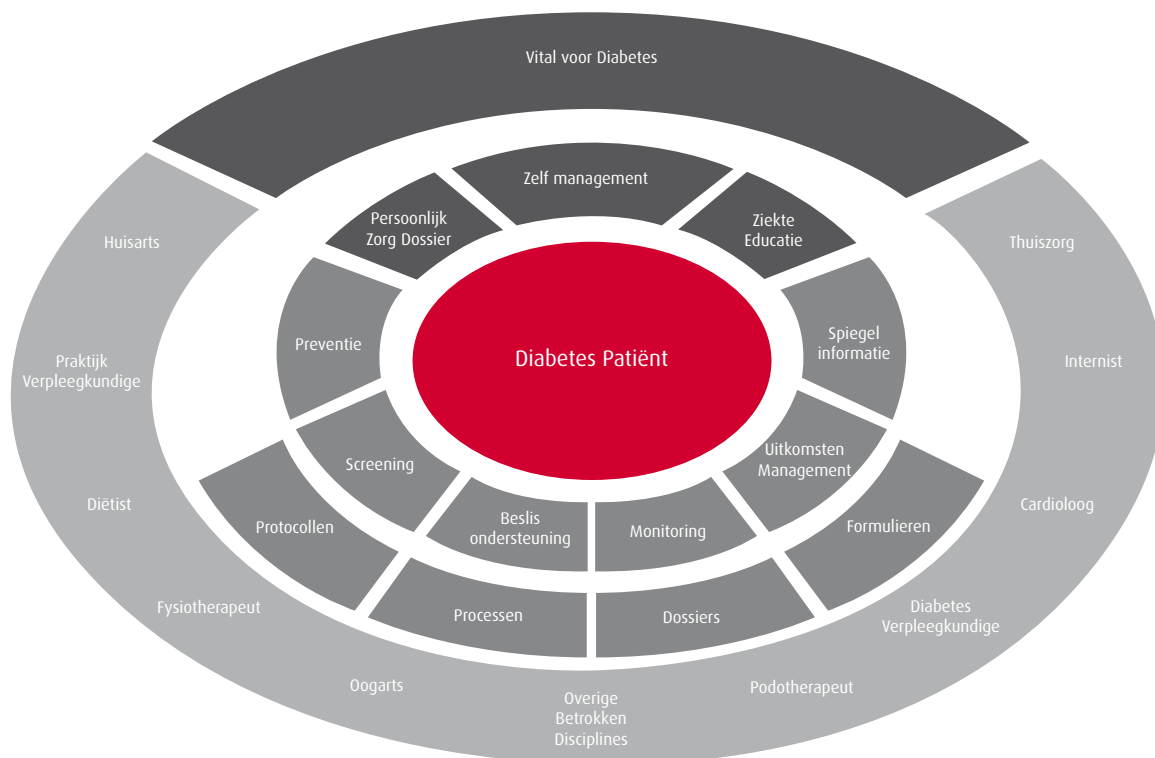

fig.1 VitalHealth ondersteunt de gehele keten

Keten integratie door ondersteuning van ICT

VitalHealth Software richt zich op het leveren van een geïntegreerd Keten Informatie Systeem voor chronische aandoeningen en leefstijlinterventies. Chronische aandoeningen kenmerken zich door multidisciplinaire zorgverlening en zelfmanagement. Met Vital voor Gewichtsmanagement zijn alle betrokken gebruikers in staat effectief samen te werken. Door de rolgebonden aanpak van de softwareapplicatie hebben alle relevante rollen altijd toegang tot alle relevante gegevens.

Proactieve ondersteuning

Vital voor Gewichtsmanagement ondersteunt de gebruiker op twee gebieden. Enerzijds tijdens het diagnostische proces om de juiste keuzes ten aanzien van het beleid te maken. Patiënten worden hierdoor niet vanzelfsprekend met een voedings- en bewegingsadvies naar huis gestuurd. Gedegen diagnostiek wijst de hulpverlener op een (latent) onderliggende oorzaak of een bijkomende aandoening. Anderzijds ondersteunt de software de gebruiker in het volgen van de juiste en meest passende coachingsrichting.

Flexibiliteit

De zorg is een dynamische werkomgeving geworden: huisartsen werken samen in zorggroepen en focussen op multidisciplinaire samen-

werking. Verzekeraars introduceren DBC's voor ketenzorg en verlangen rapportages op het gebied van uitkomsten en de inhoud van het proces. Richtlijnen worden door voortschrijdend inzicht, hogere kwaliteitseisen en intensief onderzoek voortdurend aangescherpt. De architectuur van de producten van VitalHealth Software is ontworpen voor continue verandering. Hiermee zijn gewenste aanpassingen binnen een veranderende werkomgeving snel en eenvoudig te realiseren.

Integratie met bestaande systemen

Het platform van VitalHealth Software is erop gericht om applicaties met elkaar te integreren. Hierdoor wordt dubbele data-invoer voorkomen wat zowel de efficiëntie als het risico op medische fouten aanzienlijk reduceert. De integratie wordt vormgegeven door middel van de standaarden EDIFACT en HL7.

Door middel van berichtenverkeer blijven de huisarts en andere betrokken zorgverleners op de hoogte van de voortgang en het succes van de interventie. Daarnaast is VitalHealth Software in staat om integraties te realiseren met diverse specialistische diagnostische software. Gemeten waarden worden direct in de VitalHealth software geïmporteerd. Eveneens worden laboratoriumuitkomsten direct in het systeem geïmporteerd en verwerkt.

Web-based

De web-based software van VitalHealth Software is bruikbaar wanneer u een browser en internetverbinding heeft. Het aanschaffen van software is hierdoor niet van invloed op uw lokale netwerk. VitalHealth Software biedt software als een service aan. Dat betekent dat de software door ons gehost en beheerd kan worden. Zorgverleners hebben hierdoor geen zorgen om de ICT-organisatie en geen werk aan het beheer van de software. Daarnaast navigeert de software net zo intuïtief als surfen op het internet. De toegang tot de applicatie is eveneens van elementair belang voor directe data-uitwisseling met ketenpartners en de patiënt. Als een computer gebruikt maakt van een van de applicaties van VitalHealth Software, worden data van de server naar deze computer gestuurd en vice versa. Het is van groot belang dat onbevoegden deze data niet kunnen af luisteren, onderschepen of muteren. Daarom gebruikt VitalHealth Software het HTTPS-protocol voor een veilige data-uitwisseling. Dit protocol wordt eveneens gebruikt bij telebankieren en online betalingstransacties per credit card.

Generiek bruikbaar

Vital voor Gewichtsmanagement is ontwikkeld om hulpverleners in de eerste lijn te ondersteunen bij de behandeling van overgewicht en obesitas. De toepassing is daarmee van vitaal belang voor:

- Huisartsenpraktijken die mogelijkheden tot taakdelegatie maximaal willen benutten en innovatief met de behandeling van overgewicht en obesitas willen starten.
- Multidisciplinaire zorggroepen, vaak opgezet om patiënten met een bepaalde aandoening effectiever te behandelen. Door de rolgebonden opzet kan Vital voor Gewichtsmanagement deze multidisciplinaire setting optimaal ondersteunen.
- Specialistische obesitas poliklinieken die op een geprotocolleerde manier zorg aan haar patiënten wil verlenen.
- Diëtisten die zelfstandig of in samenwerking met een van de bovenstaande doelgroepen de zorg voor personen met overgewicht en obesitas willen optimaliseren.

VitalHealth Software B.V.

Zonneoordlaan 17

6718 TK Ede

The Netherlands

P +31 (0)318 75 47 00

F +31 (0)318 65 77 58

info@vitalhealthsoftware.nl

www.vitalhealthsoftware.nl

VitalHealth Software India Pvt. Ltd.

ATV Projects Building

Street No. 16, Marol

Andheri (E), Mumbai 400 093

India

P + 91 (22) 6725 8646/47

info@vitalhealthsoftware.com

www.vitalhealthsoftware.com

VitalHealth Software Inc.

1676 Viewpond Dr SE

Suite 4A

Kentwood, MI 49508

United States of America

P +1 (979) 480 3535

info@vitalhealthsoftware.com

www.vitalhealthsoftware.com